

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

РЕФЕРАТ РОБОТИ

**СУЧАСНА СИСТЕМА КРИМІНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА
УКРАЇНИ: МЕХАНІЗМ СТВОРЕННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ**

Бабаніна Вікторія Вікторівна – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінального права Національної академії внутрішніх справ

Київ – 2024

Актуальність теми. Розв'язання проблем забезпечення верховенства права, законності, безпеки держави та її громадян від суспільно небезпечних посягань, розроблення правових засобів впливу на злочинність і запобігання їй є одним з основних завдань кримінального законодавства України та практики його застосування. Саме досконалість кримінального закону безпосередньо позначається на ефективності кримінально-правової охорони суспільних відносин, застосуванні кримінально-правових норм із дотриманням принципу законності.

Дотримання цього принципу в процесі створення та реалізації кримінального законодавства стало визначальною темою для обговорення як у колах вчених у галузі юридичних наук, так і серед працівників правоохоронних органів. Ігнорування цього принципу в процесі створення кримінального законодавства негативно позначається на кримінально-правовій охороні суспільних відносин, послаблює авторитет органу законодавчої влади та знижує рівень довіри громадян до державних інституцій загалом. Прийняті закони повинні бути дієвими та не суперечити один одному. Свідченням дієвості законів про кримінальну відповідальність є чіткість й узгодженість їх норм щодо ініціювання, розгляду та прийняття. Про наявність якісної системи кримінального законодавства можна стверджувати лише за умови її створення відповідно до конституційного ладу держави, з метою захисту прав і свобод людини й громадянина, інтересів суспільства, її спрямованості на реалізацію та захист національних інтересів України. Серед чинників, що впливають на формування та вдосконалення системи кримінального законодавства, визначальними є міжнародні, політичні, економічні, соціальні, культурні тощо.

Проблеми в процесі створення кримінального законодавства спричинені як фрагментарністю, так і суперечностями законодавства останніх років, неузгодженістю законодавчих новел із суспільними потребами, поглибленням розриву між законодавчими актами та економічними, організаційними, технічними можливостями їх реалізації, що призводить до виникнення конкуренції норм, колізій чи прогалин у кримінальному законодавстві.

Низький рівень юридичної техніки створення кримінального законодавства негативно позначається на правозастосуванні, зокрема як у слідчій, так і в судовій практиці, що спричиняє зневажливе ставлення до законодавства з боку суб'єктів правовідносин, унаслідок чого знижується рівень законності й правопорядку в країні. З огляду на це постає необхідність прийняття нових чи внесення змін до вже наявних законів про кримінальну відповідальність. Кількісні показники прийняття законів про внесення змін до Кримінального кодексу (КК) України й тих, що набрали чинності протягом останніх років, засвідчують різну динаміку їх збільшення. Загальна кількість запроваджених законодавчих змін нині становить кілька сотень (якщо 2002 року прийнято 2 такі закони, то 2009 року – уже 20, 2011 – 18, 2022 – 19, а 2014 – аж 29).

Така тенденція обумовлена, зокрема, недосконалим рівнем законотворчого процесу. З метою вдосконалення кримінального законодавства та

розроблення належної процедури нормативного регулювання законодавчих новацій нагальним є розроблення ефективного механізму створення національного кримінального законодавства.

Однак наявність лише дієвого механізму створення кримінального законодавства України без належної його реалізації не забезпечить оптимального, ефективного та результативного виконання завдань щодо правового забезпечення охорони конституційного устрою України, прав і свобод людини й громадянина, власності, публічного порядку та безпеки, довкілля від кримінально протиправних посягань, миру й безпеки людства, а також запобігання кримінальним правопорушенням. Тому важливе значення має також і дослідження проблем реалізації кримінального законодавства.

Складнощі на шляху реалізації кримінального законодавства, а також помилки, що їх припускаються при цьому процесі, послаблюють насамперед ефективність дії закону про кримінальну відповідальність, дискредитують правозастосовну діяльність відповідних органів державної влади. Отже, результативність покладеного на державу обов'язку щодо утвердження та забезпечення прав і свобод людини й громадянина може бути реалізована шляхом запровадження та дотримання належної, логічної, чіткої, зрозумілої, правової, демократичної, цілісної сучасної системи кримінального законодавства України.

Аспекти сучасної системи кримінального законодавства України розглядали у своїх роботах такі вітчизняні вчені: П. П. Андрушко, Д. О. Балабанова, В. С. Батигарєєва, Ю. В. Баулін, П. С. Берзін, В. І. Борисов, О. М. Броневицька, Р. В. Вереша, Є. М. Вечерова, А. А. Вознюк, Б. М. Головкін, О. П. Горох, В. К. Гришук, О. М. Джужа, О. О. Дудоров, Г. В. Єпур, Н. П. Ждиняк, О. О. Житний З. А. Загинеї-Заболотенко, А. П. Закалюк, О. О. Кваша, М. І. Колос, О. Л. Копиленко, М. Й. Коржанський, О. М. Костенко, В. В. Кузнецов, О. М. Литвин, С. Я. Лихова, О. К. Марін, М. І. Мельник, О. В. Микитчик, А. А. Музика, В. О. Навроцький, О. В. Наден, В. І. Осадчий, М. І. Панов, Є. П. Попович, В. М. Смітєнко, В. В. Сташис, Є. Л. Стрельцов, В. Я. Тацій, В. О. Туляков, В. І. Тютюгін, П. Л. Фріс, М. І. Хавронюк, Ю. Б. Хім'як, В. В. Черней, С. С. Чернявський, В. І. Шакур, С. Д. Шапченко, С. С. Яценко та ін.

У дослідженнях зазначених правників феномен сучасної системи кримінального законодавства України: механізму створення та реалізації не розглянуто як цілісне правове явище. Попри значну кількість дисертацій і монографій з деяких питань сучасної системи кримінального законодавства України, комплексного його дослідження досі не здійснено. Це засвідчує актуальність загальнотеоретичного аналізу широкого кола питань щодо чіткої розробленості (формулювання концепції законопроекту, створення та обговорення його, урахування думок та інтересів різних соціальних верств, співвідношення з іншими нормативними актами, адаптування його до наявної правової системи, економічне підґрунтя для його функціонування та реального застосування), упорядкованості системи прийомів, методів підготовки законів про кримінальну відповідальність, ухвалення їх та набрання чинності, а також

забезпечення належного правового регулювання законодавчого процесу з огляду на позитивний досвід інших країн, що позначиться на якості створення законодавчих актів кримінально-правового спрямування.

Дотримання суб'єктами законотворення належної процедури створення кримінального законодавства можливе тільки на підставі наукового пізнання теоретичних засад законодавчого процесу, а також характеру та способів його впливу на формування кримінального законодавства й розроблення на цій підставі заходів, необхідних для його вдосконалення.

Відсутність якісного механізму створення та реалізації кримінального законодавства негативно позначається на законотворчій і правозастосовній діяльності уповноважених суб'єктів. Крім того, без належного механізму створення та реалізації сучасної системи кримінального законодавства України законодавча і правозастосовна діяльність позбавлена чітких теоретичних орієнтирів, що призводить до негативних наслідків як для суспільства, так і держави загалом.

Зазначене зумовлює необхідність здійснення комплексного доктринального дослідження сучасної системи кримінального законодавства України, зокрема механізму створення та реалізації, яке надасть можливість сформулювати науково обґрунтовані концептуальні положення і рекомендації, спрямовані на підвищення ефективності кримінального законодавства України та практики його реалізації.

Мета роботи – комплексне розроблення концептуальних положень, пропозицій і рекомендацій, спрямованих на розроблення сучасної системи кримінального законодавства України: механізму створення та реалізації.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що цикл наукових праць «Сучасна система кримінального законодавства України: механізм створення та реалізації» є першою в Україні комплексною працею, у якій сформована якісна модель сучасної системи кримінального законодавства України: механізму створення та реалізації, зокрема:

вперше:

– з огляду на сучасні досягнення теорії кримінального права, визначено, що: система кримінального законодавства України – це сукупність взаємопов'язаних і взаємозалежних елементів структури кримінального законодавства, які ґрунтуються на принципах кримінального законодавства та спрямовані на реалізацію завдань КК України; складовими системи кримінального законодавства України є елементи його структури, принципи та джерела кримінального законодавства;

– науково доведено, що не лише КК України визначає порядок і підстави притягнення до кримінальної відповідальності, призначення покарання, звільнення від кримінальної відповідальності чи звільнення від покарання та його відбування, а (відповідно до норм міжнародного права) й міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;

– сформульовано поняття механізму створення кримінального законодавства України, його мету та завдання, зокрема, констатовано, що: а) механізм створення кримінального законодавства – діяльність суб'єктів законотворення, спрямована на кримінально-правове регулювання та охорону суспільних відносин, яка реалізовується через відповідну процедуру в системі кримінального законодавства України; б) мета – забезпечення ефективної, науково обґрунтованої, соціально обумовленої законотворчості суб'єктами створення кримінального законодавства України; в) завдання: створення умов для залучення науковців та громадськості до обговорення законопроектів кримінально-правового спрямування; встановлення обов'язковості проведення експертиз (наукової, кримінологічної, антикорупційної тощо) законопроектів кримінально-правового спрямування; недопущення утворення прогалів та колізій у кримінальному законодавстві України, а також зменшення конкуренції кримінально-правових норм;

– запропоновано в механізмі створення кримінального законодавства України виокремити два напрями, які забезпечують його цілісність, повноту та системність: механізм укладення або ратифікації міжнародних договорів і механізм створення норм Конституції України, КК України та законів, які вносять зміни до них;

– обґрунтовано, що основоположними елементами механізму створення кримінального законодавства України є: а) суб'єкти створення кримінального законодавства; б) процедура створення кримінального законодавства; в) юридична техніка як засіб створення кримінального законодавства;

– визначено чинники, які впливають на процес створення кримінального законодавства, а саме відсутність: а) офіційної кримінально-правової політики в Україні; б) налагодженого механізму внесення змін до КК України у зв'язку з прийняттям Конституційним Судом України рішень про визнання неконституційними окремих його положень;

– виокремлено основні чинники, які справляють негативний вплив на реалізацію кримінального законодавства: а) відсутність нормативного визначення в КК України принципів кримінального законодавства України; б) наявність значної кількості конкуруючих кримінально-правових норм; в) відсутність офіційного тлумачення передбаченої в КК України термінології; г) наявність оціночних понять у кримінально-правових нормах; г) зміст ознак складу кримінального правопорушення розкривається переважно в постановках Пленуму Верховного Суду України та правових позиціях Верховного Суду, а не у передбачених КК України правилах кваліфікації злочинів;

– сформульовано поняття механізму реалізації кримінального законодавства України, його мету та завдання, зокрема, констатовано, що: а) механізм реалізації кримінального законодавства України – це сукупність процесів (система або метод чи спосіб) закріплення в кримінально-правових нормах прав й обов'язків суб'єктів кримінально-правових відносин у формі дотримання, виконання, використання та застосування; б) мета – передбачає

ефективне здійснення (утілення в реальні кримінально-правові відносини) суб'єктами кримінально-правових відносин їх прав й обов'язків, передбачених законом про кримінальну відповідальність; в) завдання – це розширення правової активності суб'єктів кримінально-правових відносин щодо втілення в кримінально-правові відносини їх прав та обов'язків, передбачених законом про кримінальну відповідальність; підвищення рівня їхньої правової культури та правової культури суспільства;

– визначено рівні механізму реалізації кримінального законодавства України: загальний (кримінального законодавства загалом), спеціальний (однієї або кількох кримінально-правових норм у межах як одного, так і кількох кримінально-правових інститутів) та індивідуальний (кримінально-правових норм у конкретній життєвій ситуації);

– констатовано, що систему механізму реалізації кримінального законодавства утворюють окремі її складові: механізми реалізації кримінальної відповідальності, обмежувальних заходів, примусових заходів виховного характеру, примусових заходів медичного характеру, звільнення від кримінальної відповідальності, заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб, звільнення від покарання та його відбування тощо;

– з огляду на зміст і сутність механізму реалізації кримінального законодавства, визначено його базові елементи: кримінально-правові відносини; юридичні факти, що їх породжують; кримінально-правові норми; суб'єкти реалізації кримінального законодавства; акти реалізації (застосування) кримінально-правових норм;

– доведено, що механізм реалізації кримінального законодавства передбачає такі складові: нормативну – охоплює положення закону про кримінальну відповідальність, які визначають поведінку суб'єктів реалізації кримінального законодавства; інструментальну – становить сукупність кримінально-правових засобів, методів і способів, за допомогою яких відбувається реалізація кримінального законодавства; суб'єктну – суб'єкти, що беруть участь у різних формах реалізації кримінально-правових норм; функціональну – відображає динамічний взаємозв'язок та взаємодію структурних елементів механізму реалізації кримінального законодавства;

– виявлено невідповідність деяких норм КК України деяким положенням міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, у зв'язку з чим обґрунтовано доцільність внесення змін до ч. 1 та 3 ст. 3 КК України, ст. 5 КК України, ч. 2 ст. 74 КК України, а також акцентовано на необхідності певного корегування положень ст. 58 Конституції України;

– розроблено поняття механізму створення та реалізації кримінального законодавства України, який слід розуміти як цілісну систему складних організаційно впорядкованих процесів, спрямованих на кримінально-правове регулювання та охорону суспільних відносин уповноваженими на те суб'єктами, що полягають у формуванні кримінального законодавства шляхом прийняття законів, які містять кримінально-правові норми, що передбачають права й обов'язки суб'єктів кримінально-правових відносин стосовно

дотримання, виконання, використання та застосування норм кримінального законодавства України;

– встановлено, що: 1) метою механізму створення та реалізації кримінального законодавства України є забезпечення єдності та взаємозв'язку процесів створення та реалізації кримінального законодавства України всіма уповноваженими на те суб'єктами; 2) завданнями зазначеного механізму є: дотримання законності законотворчої діяльності суб'єктами створення кримінального законодавства України; створення умов для залучення науковців, фахівців-практиків і громадськості до обговорення законопроектів кримінально-правового спрямування; встановлення обов'язковості проведення відповідних експертиз законопроектів кримінально-правового спрямування; недопущення утворення прогалів та колізій у кримінальному законодавстві України, а також мінімізація конкуренції кримінально-правових норм; забезпечення взаємозв'язку суб'єктів створення та реалізації кримінального законодавства щодо виявлення в ньому недоліків; розширення правової активності суб'єктів кримінально-правових відносин щодо забезпечення їх прав та обов'язків, передбачених законом про кримінальну відповідальність; підвищення рівня правової культури цих суб'єктів і правової культури суспільства загалом;

удосконалено:

– наукові позиції, відповідно до яких: 1) *кримінальне право* та *кримінальний закон* співвідносяться як відповідне правило поведінки та одна із форм вираження (існування) такого правила поведінки; 2) *кримінальний закон* і *кримінальне законодавство* – як система форми існування кримінального права, виражених у нормативно-правових актах, та окремої форми існування кримінального права, що виражена в нормативно-правовому акті, який видає вищий законодавчий орган за відповідною процедурою; 3) *кримінальне право* та *кримінальне законодавство* – як формально (нормативно) виражені правила поведінки, які є загальнообов'язковими, видаються державою та забезпечуються її примусом, і система форм існування права, які виражаються у виді нормативно-правових актів вищої юридичної сили;

– наукове положення, що система принципів кримінального законодавства України містить принципи законності, гуманізму, справедливості, рівності всіх перед законом, винної відповідальності, заборони подвійного інкримінування, відповідності призначеного покарання суспільній небезпечності фактично вчиненого діяння, невідворотності кримінальної відповідальності та інших заходів кримінально-правового характеру (з обґрунтуванням необхідності їх законодавчого закріплення);

– позицію розглядати Конституцію України як основу системи кримінального законодавства за двома аспектами: безпосередньому (матеріальному) – встановлює специфіку суспільних відносин у різних сферах життєдіяльності; опосередкованому (формальному) – закріплює норми, які безпосередньо регулюють кримінально-правові відносини;

– науковий погляд щодо впливу конституційних норм на встановлення кримінально-правової охорони суспільних відносин, у цілому, та щодо

безпосередньої реалізації положень Конституції України під час регулювання кримінально-правових відносин через обмеження або виключення кримінальної відповідальності;

– систему суб'єктів створення кримінального законодавства України, до якої запропоновано включити, крім нормативно визначених суб'єктів законодавчої ініціативи, додатково: Конституційний Суд України; інші органи влади та місцевого самоврядування; народ України;

– поняття механізму реалізації кримінально-правової норми як встановленої кримінальним законодавством України діяльності суб'єктів кримінально-правових відносин щодо реалізації їх взаємних прав та обов'язків, які закріплені в кримінально-правовій нормі;

– положення щодо поділу суб'єктів реалізації кримінального законодавства України на чотири категорії: 1) уповноважені державні органи – Президент України, Верховна Рада України, суд і правоохоронні органи; 2) особи, які вчинили суспільно небезпечні діяння (суб'єкти кримінального правопорушення; неосудні особи; особи, які вчинили суспільно небезпечне діяння до досягнення віку, з якого настає кримінальна відповідальність); особи, які вчинили діяння за обставин, що виключають його злочинність; юридична особа від імені та в інтересах якої вчинено кримінальне правопорушення її уповноваженою особою; 3) потерпілий (фізична особа (незалежно від віку, осудності та громадянства), якій кримінальним правопорушенням завдано фізичної, та/або моральної, та/або майнової шкоди, або створено загрозу спричинення такої шкоди, а також юридична особа, якій кримінальним правопорушенням завдано майнової шкоди, або створено загрозу спричинення такої шкоди, або держава (в особі державних органів), якій (яким) завдано майнової, політичної шкоди, знижено рівень обороноздатності або спричинено чи створено загрозу спричинення іншої істотної шкоди); 4) інші особи (фізичні чи юридичні), які безпосередньо пов'язані з реалізацією кримінального законодавства (особи, які не порушують заборонні норми КК України, представники та законні представники);

– поняття та класифікацію прогалин у кримінальному законодавстві процедуру та етапи їх усунення, зокрема, констатовано, що: 1) прогалинами слід розуміти повну або часткову відсутність у кримінальному законі нормативних приписів щодо фактичних обставин, які потребують кримінально-правового регулювання, а також невизначеність кримінально-правових норм; 2) класифікацію здійснюють за такими критеріями: елементами складу кримінального правопорушення; структурними елементами статті КК України; структурними елементами КК України; часом виникнення; причинами виникнення; ставленням законодавця; ступенем відсутності законодавчої регламентації; можливістю подолання прогалин під час правозастосування; обсягом прогалин і способом їх заповнення;

дістало подальший розвиток:

– тлумачення понять: 1) *кримінальне право* – система загальнообов'язкових, формально виражених (нормативно закріплених)

правил поведінки, які забезпечуються, гарантуються та охороняються державою і стосуються здійснення охорони суспільних відносин від кримінально протиправних посягань, регулювання суспільних відносин, які виникають у зв'язку з вчиненням кримінального правопорушення;

2) *кримінальний закон* – форма існування кримінального права, яка виражається в прийнятому вищим законодавчим органом державної влади нормативно-правовому акті вищої юридичної сили щодо забезпечення охорони суспільних відносин від злочинних посягань і регулювання суспільних відносин, які виникають у зв'язку з вчиненням злочину;

3) *кримінальне законодавство* – система законоположень, яка охоплює чинний КК України, що ґрунтується на Конституції України та загальновизнаних принципах і нормах міжнародного права, спрямована на реалізацію завдань щодо правового забезпечення охорони конституційного устрою України, прав і свобод людини й громадянина, власності, публічного порядку та безпеки, довкілля від злочинних посягань, миру й безпеки людства, а також запобігання злочинності в цілому;

– позиція про юридичну сутність акта ратифікації міжнародних договорів як остаточного трансформаційного акта, що надає договору сили закону й переадресовує зобов'язання щодо його виконання суб'єктам реалізації кримінального законодавства;

– розуміння системи юридичного інструментарію юридичної техніки механізму створення кримінального законодавства, що охоплює змістовні правила, правила логіки, структурні правила, мовні правила, формальні (реквізитні) вимоги та процедурні правила;

– поняття кримінально-правової норми, яку слід розуміти як загальнообов'язкове правило суспільної поведінки, встановлене в кримінальному законі й охоронюване силою державного примусу шляхом контролю за його дотриманням і застосування покарання чи інших заходів кримінально-правового характеру в разі його порушення;

– позиція, за якою юридичний факт у системі кримінально-правових відносин доцільно розглядати за двома аспектами: широкому – породжує виникнення кримінально-правових відносин та є початковим етапом реалізації кримінального законодавства шляхом приведення в дію механізму правового регулювання суб'єктами кримінально-правових відносин, які набувають суб'єктивних прав й обов'язків через реалізацію кримінально-правових норм; вузькому – передбачає кримінально протиправне посягання, зокрема на суспільні інтереси;

– твердження, що реалізація норм кримінального законодавства України здійснюється в чотирьох формах: дотримання, виконання, використання та застосування;

– визначення поняття колізій та конкуренції норм кримінального законодавства, зокрема: 1) колізіями є суперечність двох або більшої кількості правових положень різних частин одного законодавчого акта чи різних законодавчих актів однакової чи різної юридичної сили, що однаково спрямовані на регулювання конкретної правової ситуації, проте по-різному їх

регулюють і спричиняють різні правові наслідки; 2) конкуренцією норм кримінального законодавства є наявність двох або більшої кількості статей (норм) Особливої частини КК України, які однаково визначають межі кримінальної відповідальності за вчинення подібного суспільно небезпечного діяння, яке визначене чинним КК України як кримінальне правопорушення, але встановлюють різні правові наслідки;

– наукове положення, що в разі наявності колізії між заборонними нормами міжнародного кримінального законодавства та національного застосуванню підлягають останні, натомість у випадку колізії регулятивних норм – норми міжнародного договору, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;

– твердження, що усувати правову конкуренцію можливо як на етапі створення відповідних законопроектів, їх обговорення та проведення експертиз, так і в кримінально-правових нормах, які прийняті та набрали законної сили, розроблено відповідні рекомендації із цього приводу.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що викладені в дисертації теоретичні положення, висновки, пропозиції мають прикладний характер, використовуються та можуть бути використані в: *законотворчій сфері* – під час удосконалення положень законодавства, розроблення (опрацювання) законопроектів про внесення змін і доповнень до чинного КК України (лист Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності від 08.07.2019 № 04-18/12-1182); *практичній діяльності* – для правильного застосування кримінального законодавства України в процесі його реалізації: кваліфікації кримінальних правопорушень (акт Головного слідчого управління Національної поліції України від 31.05.2019); підготовки висновків до проектів підзаконних нормативно-правових актів (акт Департаменту юридичного забезпечення МВС України від 22.05.2018); *освітньому процесі* – під час викладання та вивчення кримінально-правових дисциплін (акт Національної академії внутрішніх справ від 05.08.2019); *науково-дослідній діяльності* – у подальших дослідженнях створення та реалізації кримінального законодавства України (акт Національної академії внутрішніх справ від 06.08.2019).

Загальна кількість публікацій – 106, монографій – 2, наукових статей у закордонних виданнях – 22. Кількість посилань на публікації авторки за темою / h-індекс роботи, згідно з базами даних складає відповідно: Web of Science – 20/3, Scopus– 14/3, Google Scholar – 405/12.

Претендент:

Вікторія БАБАНІНА

Проректор

Національної академії внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, професор

Сергій ЧЕРНЯВСЬКИЙ

Перелік наукових публікацій, які увійшли до роботи

«СУЧАСНА СИСТЕМА КРИМІНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ:
МЕХАНІЗМ СТВОРЕННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ»

Автор: Бабаніна В. В. – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінального права Національної академії внутрішніх справ

1. Бабаніна В. В. Особливості встановлення причинного зв'язку при залишенні в небезпеці. *Митна справа*. 2008. № 4. С. 36–40 (стаття).
2. Бабаніна В. В. Історія розвитку законодавства про кримінальну відповідальність за залишення в небезпеці. *Адвокат*. 2008. № 12. С. 26–30 (стаття).
3. Бабаніна В. В. Кримінально-правова заборона залишення в небезпеці за законодавством Західної Європи. *Четверті юридичні читання: матеріали Міжнар. наук. конф. (Київ, 3–4 квіт. 2008 р.)*. Київ, 2008. С. 339–341 (тези).
4. Бабаніна В. В. Відмежування залишення в небезпеці від умисного вбивства матір'ю своєї новонародженої дитини. *Осінні юридичні читання: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. молодих учених та здобувачів (Харків, 12–13 листоп. 2008 р.)*. Харків, 2008. С. 420–423 (тези).
5. Бабаніна В. В. Залишення в небезпеці: характеристика об'єкта злочину. *Вісник Київського національного університету внутрішніх справ*. 2009. № 3 (64). С. 132–137 (стаття).
6. Бабаніна В. В., Микитчик О. В. Суб'єктивна сторона залишення в небезпеці *Адвокат*. 2009. № 5. С. 26–30 (стаття).
7. Бабаніна В. В. Об'єктивна сторона залишення в небезпеці. *Підприємництво, господарство і право*. 2009. № 7. С. 123–126 (стаття).
8. Бабаніна В. В. Відмежування залишення в небезпеці від умисного вбивства. *Актуальні проблеми сучасної науки: теорія і практика: матеріали I міжвузів. студ. наук.-практ. конф. (Київ, 25 берез. 2009 р.)*. Київ, 2009. С. 532–533 (тези).
9. Бабаніна В. В. Малолітня дитина як потерпілий при залишенні в небезпеці та посяганні на життя. *Актуальні питання державотворення в Україні очима молодих вчених: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 23–24 квіт. 2009 р.)*. Київ, 2009. С. 5–7 (тези).
10. Бабаніна В. В. Відмежування залишення в небезпеці від ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані. *Право і наука в умовах сучасного державотворення: матеріали наук.-практ. конф. (Суми, 25 квіт. 2009 р.)*. Суми, 2009. С. 185–188 (тези).
11. Бабаніна В. В. Відмежування залишення в небезпеці від злісного невиконання обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлено опіка чи піклування. *Актуальні проблеми розкриття та розслідування злочинів в сучасних умовах: матеріали наук.-практ. конф. (Запоріжжя, 30 жовт. 2009 р.): у 2 ч. Запоріжжя, 2009. Ч. 2. С. 268–270 (тези).*
12. Бабаніна В. В. Порівняльний аналіз кримінальної відповідальності за залишення в небезпеці (на прикладі України та Нідерландів). *Проблеми кримінально-правових наук: історія, сучасність, міжнародний досвід: матеріали загальноунівер. наук.-теорет. конф. (Київ, 10 груд. 2009 р.)*. Київ, 2009. С. 177–180 (тези).
13. Бабаніна В. В., Микитчик О. В. Особливості суб'єкту злочину, передбаченого ст. 135 КК України «Залишення в небезпеці». *Підприємництво, господарство і право*. 2010. № 1. С. 134–137 (стаття).
14. Бабаніна В. В. Кримінальна відповідальність за залишення в небезпеці за законодавством України та Франції (порівняльне дослідження). *Особливості розвитку правової держави в умовах активізації євроінтеграційних процесів:*

- проблеми теорії і практики* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 18 лют. 2010 р.). Київ, 2010. С. 228–233 (тези).
15. Бабаніна В. В. Батьки як суб'єкти злочину, передбаченого ч. 2 ст. 135 КК України. *Актуальні проблеми кримінального права* : матеріали наук.-теорет. конф. (Київ, 24 верес. 2010 р.). Київ, 2010. С. 72–75 (тези).
  16. Бабаніна В. В. Кримінальна відповідальність за залишення в небезпеці : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Київ, 2010. 242 с.
  17. Кузнецов В.В., Бабаніна В.В., Кузнецова Л.О. Кримінальна відповідальність за хуліганство: національний та зарубіжний досвід: монографія. Київ: Інтерсервіс, 2013. 267 с.
  18. Бабаніна В. В., Шармар О. М. Виникнення та розвиток законодавства України про кримінальну відповідальність. *Митна справа*. 2012. № 1. С. 82–89 (стаття).
  19. Бабаніна В. В. Історичні аспекти становлення та розвитку кримінального законодавства. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2013. Спецвип. С. 88–91 (стаття).
  20. Бабаніна В. В. Передумови дослідження механізму створення та реалізації кримінального законодавства України. *Українська мова в юриспруденції : стан, проблеми, перспективи*: матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 22 листоп. 2013 р.). Київ, 2013. С. 25–26 (тези).
  21. Бабаніна В. В. Руська правда як історичне джерело кримінального законодавства України. *Актуальні проблеми юридичної психології* : матеріали наук.-практ. конф. (Київ, 25 квіт. 2014 р.). Київ, 2014. С. 13–17 (тези).
  22. Бабаніна В. В. Розвиток кримінального законодавства в період роздробленості Київської Русі (XII–XIII ст.). *Вісник Запорізького національного університету*. 2014. № 4. Т. 2. С. 242–248. (Серія «Юридичні науки») (стаття).
  23. Бабаніна В. В. Дослідження механізму створення закону про кримінальну відповідальність через призму підготовки до прийняття проекту Кримінального кодексу України 2001 року. *Науковий вісник Академії муніципального управління*. 2014. Вип. 1. С. 189–194. (Серія «Право») (стаття).
  24. Бабаніна В. В. Церковні устави як складова частина кримінального законодавства Київської Русі. *Кримінологічна теорія і практика: досвід, проблеми сьогодення та шляхи їх вирішення* : матеріали наук.-практ. конф. (Київ, 20 берез. 2014 р.). Київ, 2014. С. 210–213 (тези).
  25. Бабаніна В. В. Особливості регулювання суспільних відносин під час зародження кримінального законодавства України. *Віктимологічна профілактика окремих видів злочинів* : матеріали круглого столу (Київ, 29 квіт. 2014 р.). Київ, 2014. С. 187–189 (тези).
  26. Бабаніна В. В. Принципи стабільності та динамізму як передумови створення кримінального законодавства. *Наука кримінального права в системі міждисциплінарних зв'язків* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 9–10 жовт. 2014 р.). Харків, 2014. С. 197–201 (тези).
  27. Бабаніна В. В. Необхідність наукового дослідження механізму прийняття законодавства про кримінальну відповідальність у контексті гармонійного поєднання принципів стабільності та динамізму. *Актуальні проблеми кримінального права* : матеріали V міжвузів. наук.-практ. конф., присвяч. пам'яті проф. П. П. Михайленка (Київ, 21 листоп. 2014 р.). Київ, 2014. С. 153–156 (тези).
  28. Бабаніна В. В. Поняття джерела кримінального права та кримінального законодавства. *Українська мова в юриспруденції* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 28 листоп. 2014 р.). Київ, 2014. С. 153–155 (тези).
  29. Бабаніна В. В. Лаконічність формулювання змін до закону про кримінальну відповідальність (на прикладі Закону України «Про внесення змін до КК України щодо посилення відповідальності за окремі військові злочини» від 12 лютого

- 2015 року № 194-VIII). *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2015. № 1 (4). С. 309–318 (стаття).
30. Бабаніна В. В. Концепції проектів кримінальних кодексів України: історико-правове дослідження. *Науковий часопис Національної академії прокуратури України*. 2015. № 1 (5). С. 1–7 (стаття).
  31. Бабаніна В. В. Огляд концепцій праворозуміння у контексті механізму створення та реалізації кримінального законодавства. *Науковий часопис Національної академії прокуратури України*. 2015. № 4. С. 19–24 (стаття).
  32. Бабаніна В. В. Початковий етап розвитку кримінального законодавства України. *Актуальні проблеми розслідування злочинів : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 1 лип. 2015 р.)*. Київ, 2015. С. 223–225 (тези).
  33. Бабаніна В. В. Порівняльний аналіз системи покарань за проектами Кримінального кодексу України 2001 року. *Актуальні проблеми досудового розслідування : матеріали IV Всеукр. наук.-теорет. конф. (Київ, 1 лип. 2015 р.)*. Київ, 2015. С. 274–276 (тези).
  34. Бабаніна В. В. Вимоги щодо створення закону про кримінальну відповідальність як фундаментальна основа дослідження питань механізму його створення та реалізації. *Правові реформи в Україні: реалії сьогодення : матеріали VII Всеукр. наук.-теорет. конф., присвяч. Дню юриста України (Київ, 29 жовт. 2015 р.)*. Київ, 2015. С. 106–108 (тези).
  35. Бабаніна В. В. Праворозуміння як основоположна категорія дослідження механізму створення та реалізації кримінального законодавства. *Українська мова в юриспруденції: стан, проблеми, перспективи : матеріали XI Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 27 листоп. 2015 р.)*. Київ, 2015. С. 250–255 (тези).
  36. Бабаніна В. В. Норма кримінального законодавства України як основа його реалізації. *Верховенство права*. 2016. № 3. С. 220–228 (стаття).
  37. Бабаніна В. В. Філософсько-правовий аспект розуміння поняття «закон». *Актуальні проблеми кримінального права та процесу : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. (Кривий Ріг, 10 черв. 2016 р.)*. Кривий Ріг, 2016. С. 47–50 (тези).
  38. Бабаніна В. В. До співвідношення понять «кримінальний закон», «закон про кримінальну відповідальність» та «карний закон». *Актуальні проблеми юридичної науки : матеріали Міжнар. наук. конф. «П'ятнадцяті осінні юридичні читання» (Хмельницький, 21–22 жовт. 2016 р.)*. Хмельницький, 2016. С. 69–70 (тези).
  39. Бабаніна В. В. Розуміння поняття «закон» як базисної категорії для дослідження специфіки співвідношення кримінального права та законодавства. *Українська мова в юриспруденції: стан, проблеми, перспективи : матеріали XII Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 30 листоп. 2016 р.)*. Київ, 2016. С. 118–121 (тези).
  40. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / [Д. С. Азаров, В. К. Гришук, А. В. Савченко та ін.]; за заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. Київ : Юрінком Інтер, 2016. 1064 с.
  41. Бабаніна В. В. Суб'єкти реалізації кримінального законодавства України: поняття, види. *Європейські перспективи*. 2017. № 2. С. 216–223 (стаття).
  42. Бабаніна В. В. Співвідношення кримінального права та кримінального закону. *Право і суспільство*. 2017. № 3. Ч. 2. С. 160–165 (стаття).
  43. Бабаніна В. В. Закони України про кримінальну відповідальність як складова системи кримінального законодавства. *Право UA*. 2017. № 3. С. 222–228 (стаття).
  44. Бабаніна В. В. Системи кримінального законодавства України: поняття та елементи. *Європейські перспективи*. 2017. № 4. С. 62–67 (стаття).
  45. Babanina V. V. International Agreements as Sources of Criminal Legislation of Ukraine. *European Reforms Bulletin*. 2017. № 3. P. 80–94 (стаття).
  46. Babanina V. V. The Role of the Laws of Ukraine on Criminal Responsibility in the System of Criminal Legislation. *European Reforms Bulletin*. 2017. № 4. P. 80–85 (стаття).
  47. Бабаніна В. В. До питання про коректність формулювання назви «кримінальний закон». *Правоохоронна діяльність: історія, сучасний стан, перспективи розвитку :*

- матеріали наук.-теорет. конф., присвяч. пам'яті О. Ф. Граніна (Київ, 23 берез., 2017). Київ, 2017. С. 11–13 (тези).
48. Бабаніна В. В. Щодо визначення основних критеріїв розвитку періодизації кримінального законодавства України. *Актуальні проблеми кримінального права та процесу*: матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. (Кривий Ріг, 16 черв. 2017 р.). Кривий Ріг, 2017. С. 80–82 (тези).
  49. Бабаніна В. В. Щодо розуміння права у контексті наукового дослідження механізму створення та реалізації кримінального законодавства. *Наше право*. 2018. № 2. С. 117–122 (стаття).
  50. Babanina V. V. Significance of some legal principles at the stage of creation of criminal legislation. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2018. № 2 (16). С. 163–171 (стаття).
  51. Babanina V. V. Definition of criminal legislation and its correlation with criminal Law. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2018. № 4. С. 133–145 (стаття).
  52. Бабаніна В. В. Поняття та межі принципу справедливості в кримінальному законодавстві України. *Актуальні проблеми кримінального права*: матеріали IX Всеукр. наук.-теорет. конф., присвяч. пам'яті проф. П. П. Михайленка (Київ, 21 листоп. 2018 р.). Київ, 2018. С. 26–30 (тези).
  53. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / [Д. С. Азаров, В. К. Гришук, А. В. Савченко та ін.] ; за заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : Юрінком Інтер, 2018. 1104 с.
  54. Бабаніна В. В. Механізм створення та реалізації кримінального законодавства України: монографія. Київ : ФОП Маслаков, 2019. 512 с.
  55. Babanina V. V. Conceptual Basis of Mechanism of Criminal Legislation Creation and its Realization. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2019. № 1. С. 13–21 (стаття).
  56. Babanina V. V. Structure of mechanism of implementation of Criminal legislation. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2019. № 2. С. 81–86 (стаття).
  57. Бабаніна В. В. Значення міжнародних договорів у системі кримінального законодавства України. *Право UA*. 2019. № 2. С. 215–228 (стаття).
  58. Бабаніна В. В. Механізм створення та реалізації кримінального законодавства в механізмі кримінально-правового регулювання. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2019. № 2. С. 37–43 (стаття).
  59. Бабаніна В. В., Бондарчук А. С. Кримінально-правовий захист журналістів за законодавством зарубіжних країн. *Європейські перспективи*. 2019. № 2. С. 154–160 (стаття).
  60. Бабаніна В. В. Конституція України як основа системи кримінального законодавства. *Наше право*. 2019. № 3. С. 195–201 (стаття).
  61. Бабаніна В. В. Елементи механізму реалізації кримінального законодавства. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 4. С. 202–206 (стаття).
  62. Бабаніна В. В. Предмет кримінально-правового регулювання як концептуальна основа механізму створення та реалізації кримінального законодавства. *Право і суспільство*. 2019. № 4. С. 249–254 (стаття).
  63. Бабаніна В. В. Концептуальні засади механізму реалізації кримінального законодавства. *Jurnalul juridic national: teorie și practică*. 2019. № 1. Р. 160–164 (стаття).
  64. Бабаніна В. В. Реалізація кримінального законодавства: поняття, ознаки та механізм. *Верховенство права*. 2019. № 1. С. 118–123 (стаття).
  65. Babanina V. V. Definition and Elements of the Criminal Legislation System of Ukraine. *European Reforms Bulletin*. 2019. № 1. Р. 57–62 (стаття).

66. Babanina V. V. Definition and types of the subjects of realization of the criminal legislation. *European Reforms Bulletin*. 2019. № 2. P. 59–64 (стаття).
67. Babanina V. V. The norm of criminal legislative of Ukraine as basis of realization. *European Reforms Bulletin*. 2019. № 3. P. 63–67 (стаття).
68. Babanina V. V. The procedure of ratification of international treaties as a component of the mechanism of creation of criminal legislation of Ukraine. *Recht der Osteuropäischen Staaten*. 2019. № 4. P. 10–15 (стаття).
69. Бабаніна В. В. Співвідношення понять: «механізм реалізації кримінального законодавства», «механізм кримінально-правового впливу» та «механізм кримінально-правового регулювання». *Актуальні проблеми кримінального права, процесу, криміналістики та оперативно-розшукової діяльності*: матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. (Хмельницький, 1 берез. 2019 р.). Хмельницький, 2019. С. 83–87 (тези).
70. Бабаніна В. В. Реалізація кримінального законодавства: поняття та виміри існування. *Кримінологічна теорія і практика: досвід, проблеми сьогодення та шляхи їх вирішення*: матеріали міжвузів. наук.-практ. круглого столу (Київ, 22 берез. 2019 р.). Київ, 2019. С. 188–192 (тези).
71. Babanina V. V. The concept of criminal law in the doctrine of criminal law. *Application of English Language in the Teaching of Criminal Legal Disciplines*: матеріали міжвузів. наук.-практ. інтернет-конф. (Київ, 5 черв. 2019 р.). Київ, 2019. С. 10–14 (тези).
72. Бабаніна В. В. Аспекти механізму створення та реалізації кримінального законодавства. *Актуальні проблеми кримінального права*: матеріали X Всеукр. наук.-теорет. конф. (Київ, 22 листоп. 2019 р.). Київ, 2019. С. 21–24 (тези).
73. Бабаніна В. В. Доведення фінансової установи до неплатоспроможності: перспективи удосконалення підстав кримінальної відповідальності. *Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі*: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 12 груд. 2019 р.): у 2 ч. Київ, 2019. Ч. 2. С. 22–25 (тези).
74. Кримінальне право України: збірник задач / [М.О. Акімов, В. В. Бабаніна, І.А. Вартилицька та ін.]. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2020. 264 с.
75. Babanina V. V., Yurikov O. O. Object of Intentional Damage to Communications Lines (Article 360 of the Criminal Code of Ukraine). *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2020. № 2 (115). С. 86–93 (стаття).
76. Бабаніна В. В. Аспекти процедури ратифікації міжнародних договорів як складова механізму створення кримінального законодавства України. *Кримінологічна теорія і практика: досвід, проблеми сьогодення та шляхи їх вирішення*: матеріали міжвузів. наук.-практ. круглого столу (Київ, 28 трав. 2020 р.): у 2 ч. Київ, 2020. Ч. 1. С. 117–122 (тези).
77. Бабаніна В. В. Акти реалізації (застосування) кримінально-правових норм як складова механізму реалізації кримінального законодавства України. *World science: problems, prospects and innovations*: матеріали Междунар. науч.-практ. конф. (Торонто, 1–3 окт. 2020 г.). Торонто, 2020. С. 193–197 (тези).
78. Бабаніна В. В. Співвідношення системи та структури кримінального законодавства України. *Актуальні проблеми кримінального права*: матеріали XI Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 20 листоп. 2020 р.). Київ, 2020. С. 50–52 (тези).
79. Babanina V. V. The place of juridical fact in the mechanism of realization of norms of criminal legislation of Ukraine. *Актуальные вопросы современной науки*: матеріали Междунар. науч.-практ. онлайн-конф. (Караганда, 24 окт. 2020 г.). Казахстан, 2020. С. 112–114 (тези).
80. Babanina V., Grudzur O., Shakun V., Sushchenko V., Harust Yu. Decriminalization of gambling in Ukraine. *Journal of Gender and Interdisciplinarity*. 2020. № 1 (01). P. 156–172 (стаття).

81. Cherniavskiy S., Dzhuzha A., Harust Yu., Babanina V. System of ensuring the economic security of the state. *Journal of Gender and Interdisciplinarity*. 2021. № 2 (01). P. 186–206 (стаття).
82. Cherniavskiy S., Babanina V., Vartyletska I., Mykytchuk O. Peculiarities of the economic crimes committed with the use of information technologies. *European Journal of Sustainable Development*. 2021. № 10 (1). P. 420–431 (стаття **Scopus**).
83. Babanina V., Nikolaienko T., Bohdanevych T. Special Confiscation as a Measure of Criminal Law under Ukrainian Legislation. *Cuestiones Políticas*. 2021. № 39 (68). P. 824–843 (стаття **Web of Science**).
84. Babanina V., Tkachenko I., Matiushenko O., Krutevych M. Cybercrime: History of formation, current state and ways of counteraction. *Amazonia Investiga*. 2021. № 10 (38). P. 113–122 (стаття **Web of Science**).
85. Бабаніна В. В. Кримінальне законодавство України: механізм створення та реалізації : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.08. Київ, 2021. 600 с.
86. Бабаніна В. В. Основні правила юридичної техніки при створенні кримінального законодавства України. *Кримінально-правова правотворчість: визначення та значення* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 28 трав. 2021 р.). Одеса, 2021. С. 87–93 (тези).
87. Cherniavskiy S., Babanina V., Mykytchuk O., Mostepaniuk L. Measures to combat cybercrime: analysis of international and Ukrainian experience. *Cuestiones Políticas*. 2021. № 39 (69). P. 115–132 (стаття **Web of Science**).
88. Babanina V., Mykytchuk O., Vartyletska I., Bortnyk V. Features of measures to prevent fraud committed by women: The experience of Ukraine, the European Union countries and the United States. *DIXI*. 2021. № 23 (2). P. 1–23 (стаття **Web of Science**).
89. Babanina V., Mykytchuk O., Matiushenko O., Ladniuk V. Prevention of crimes against the environment: the experience of Ukraine. *Cuestiones Políticas*. 2021. № 39 (70). P. 623–645 (стаття **Web of Science**).
90. Babanina V., Grudzur O., Shakun V., Sushchenko V., Harust Yu. Decriminalization of Gambling in Ukraine: International experience. *Journal of Law and Political Sciences*. 2021. № 29 (4). P. 139–159 (стаття **Web of Science**).
91. Babanina V., Kuznetsov V., Lisova N., Vartyletska I. Protection of the credit relations in Ukrainian criminal law. *Juridicas CUC*. 2021. № 18(1). P. 85–108 (стаття **Web of Science**).
92. Cherniei V., Cherniavskiy S., Dzhuzha A., Babanina V. Combating credit fraud: experience of Ukraine and some other European Countries. *Amazonia Investiga*. 2021. № 10 (42). P. 93–102 (стаття **Web of Science**).
93. Cherniei V., Cherniavskiy S., Babanina V., Tykhonova O. Criminal Liability for Cryptocurrency Transactions: Global Experience. *European Journal of Sustainable Development*. 2021. № 10 (4). P. 304–316 (стаття **Web of Science**).
94. Бабаніна В. В. Принципи кримінального законодавства. *Актуальні проблеми кримінального права* : матеріали XII Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 28 листоп. 2021 р.). Київ, 2021. С. 30–33 (тези).
95. Babanina V., Ivashchenko V., Grudzur O., Yurikov O. Criminal protection of children's life and health: international experience. *Revista Cuestiones Políticas*. 2021. Vol. 39. Num. 71. P. 350–365 (стаття **Web of Science**).
96. Cherniavskiy S., Dzhuzha A., Babanina V., Harust Yu. System of ensuring the economic security of the state: world experience and ways of its reform in Ukraine. *Journal of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine*. 2021. № 28 (4). P. 157–168 (стаття **Scopus**).
97. Бабаніна В. В. Методологія створення кримінального законодавства. *Science, innovations and education: problems and prospects* : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф. (Токіо, 13–15 січ. 2022 р.). Токіо, 2022. С. 673–680 (тези).
98. Бабаніна В. В. Історико-правовий аналіз кримінального законодавства на території України в радянський період. *Results of modern scientific research and development* :

- матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф. (Мадрид, 16–18 січ. 2022 р.). Мадрид, 2022. С. 485–491 (тези).
99. Cherniavskiy, S., Dzhuzha, O., Babanina, V., Harust Y. Financial and Economic Security in Ukraine: Improving a System based on the International Example. *Review of Economics and Finance* this link is disabled. 2022. № 20 (1). P. 208–215.
  100. Movchan R.O., Dudorov O.O., Kamensky D.V., Vozniuk A.A., Babanina V.V. Criminal liability for illegal mining: analysis of legislative novelties. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*. 2022. № 5. P. 116–121.
  101. Mykhailichenko T., Zabuha Y, Babanina V., Syiploki M. Protection of the right to health during the period of armed conflict: The experience of Ukraine. *Access to Justice in Eastern Europe*. 2022. № 17. P. 66–81.
  102. Бабаніна В. В. Правові принципи як основа системи кримінального законодавства України. *Філософські та методологічні проблеми права*. 2022. № 24 (2). С. 96-102.
  103. Borysov, V., Shakun, V., & Babanina, V. Aplicación de los principios constitucionales en la legislación penal de Ucrania. *Revista De La Universidad Del Zulia*. 2022. № 13 (38). P. 140–158.
  104. Cherniei V., Cherniavskiy S., Babanina V., Ivashchenko V. Criminal remedies and institutional mechanisms for combating corruption crimes: the experience of Ukraine and international approaches. *Juridical Tribune*. 2022. Vol. 12. Num. 2. P. 227–245.
  105. Tumanoyants A., Hetman H., Babanina V., Dovbash R. Features of Ensuring the Right to Liberty and Personal Integrity in Criminal Proceedings under the Conditions of Martial Law: Precedent Practice of the European Court of Human Rights and Ukrainian Realities. *Access to Justice in Eastern Europe*. 2023. № 2 (19). P. 153–171.
  106. Cherniei V, Cherniavskiy S, Babanina V, Tykhonova O, Hudkova H. Characteristics of liability for disclosure of bank secrecy in Europe and the United States. *JURÍDICAS CUC*. 2023. № 19 (1). P. 311–338.

**Професор кафедри кримінального права
Національної академії внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, професор**

Вікторія БАБАНІНА

29. 01. 2024

Ліцензія Вікторії Бабаніної засвіргую

